

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1923 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av väckta motioner i fråga om inrättande av en central frökontrollanstalt samt om fastställande av licensavgifter för införsel av vissa slag utav frö.

Till behandling av jordbruksutskottet hava hänvisats likalydande motioner, nr 70 i första kammaren av herr *Nilsson, Nils Anton, m. fl.* samt nr 131 i andra kammaren av herr *Weibull m. fl.*, vari under åberopande av motiveringen i nedannämnda motioner angående licensavgifter å frö samt med erinran om i samma motioner framställt yrkande hemställt, att riksdagen måtte besluta, att de medel, som skulle erhållas genom sagda licensavgifters upptagande, måtte användas till ett omedelbart realiserande av en central frökontrollanstalt i överensstämmelse med lantbruksstyrelsens förslag av den 29 maj 1922 samt i övrigt för främjande av växtodlingen enligt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan finna lämpligt utfärda.

Till bevillningsutskottet hava hänvisats likalydande motioner, nr 69 i första kammaren av herr *Nilsson, Nils Anton, m. fl.* samt nr 130 i andra kammaren av herr *Weibull m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen måtte besluta, att vid införsel till riket av följande under tulltaxan nr 90 fallande förslag nämligen: alsikeklöver, vitklöver, humlelucern, hundäxing, ängssvingel, renlosta, italienskt rajgräs, engelskt rajgräs, foderbetsfrö, sockerbetsfrö, rödbetsfrö, rovfrö, kålrotsfrö, kålfrö, morotsfrö (även trädgårdsmorot) åsättes en licensavgift av 30 öre pr kg. samt att vid införsel till riket av rödklöver, fallande under tulltaxan nr 89, ävensom timotej, fallande under tulltaxan nr 88, åsättes en licensavgift av 20 öre pr kg.

Efter överenskommelse mellan utskotten hava ovannämnda motioner hänvisats till sammansatt bevillnings- och jordbruksutskott.

I fråga om de skäl, som åberopats till stöd för ifrågavarande framställningar, tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Utskottet får till en början erinra, att såsom framgår av statsverkspropositionen till innevarande års riksdag (9:de huvudtiteln, punkt 94) lantbruksstyrelsen med biträde av särskilt tillkallade sakkunniga framlagt förslag, bland annat, till omorganisation av landets frökontrollverksamhet, vilket förslag avser inrättande av en statens centrala frökontrollanstalt samt understöd till lokala frökontrollanstalter, vilkas antal skulle inskränkas till 6. Härvid har lantbruksstyrelsen ifrågasatt, att för anskaffande av medel till den centrala frökontrollanstaltens inrättande de införseltillstånd, som jämlikt en av styrelsen tillika föreslagen kungörelse om införsel av frö, komme att meddelas av styrelsen, skulle beläggas med licensavgift. Sedermera har lantbruksstyrelsen i sammanhang med anslagsäskandena till årets riksdag hemställt, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att till bestridande av anläggningskostnader för den föreslagna centrala frökontrollanstalten måtte för budgetåret 1923—1924 finnas tillgängligt ett belopp av 235,000 kronor.

Såsom vidare framgår av statsverkspropositionen fann chefen för jordbruksdepartementet, med hänsyn till det statsfinansiella läget, att lantbruksstyrelsens berörda framställning icke borde föranleda anslagsäskande till 1923 års riksdag.

Under erinran härom hava motionärerna, med framhållande av vikten av att en statens centrala frökontrollanstalt snarast möjligt inrättas, föreslagit, att medel för detta ändamål skulle beredas genom påläggande av licensavgifter vid import av vissa fröslag, genom vilken åtgärd jämväl skulle åstadkommas ett visst ökat skydd för den inhemska växtodlingen.

Utskottet, som tagit del av ovanberörda under Kungl. Maj:ts prövning varande förslag ävensom häröver föreliggande utlåtanden, har känt sig övertygat om angelägenheten av att det sedan lång tid aktuella önskemålet att inom landet erhålla en fullt auktoritativ frökontroll ernås.

Vad emellertid beträffar motionärernas hemställan att inrätta en statens centrala frökontrollanstalt i överensstämmelse med lantbruksstyrelsens förslag, har utskottet funnit, att detta förslag i vissa hänseenden icke är i det fullständiga skick, att riksdagen bör taga definitiv ståndpunkt till detsamma. Det torde även vara nödvändigt att undersöka, huruvida icke på annat sätt, än det lantbruksstyrelsen och motionärerna föreslagit, kunde vinnas en fullt tillfredsställande lösning av denna fråga. Utskottet kan på grund härav ej förorda bifall till motionärernas framställning i ämnet.

Emellertid har utskottet i detta sammanhang icke velat underlåta uttala förhoppning att efter slutförd allsidig utredning förslag till

omorganisation av landets frökontroll må kunna av Kungl Maj:t föreläggas nästa års riksdag.

Med hänsyn till den ståndpunkt, utskottet sålunda funnit sig böra intaga till den i motionerna nr 70 i första kammaren och nr 131 i andra kammaren gjorda framställningen om inrättande av en statens centrala frökontrollanstalt, har utskottet ansett sig sakna anledning ingå på särskild prövning av den i motionerna nr 69 i första kammaren och nr 130 i andra kammaren gjorda hemställan om påläggande av licensavgifter vid införsel av vissa fröslag.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1:o) att förevarande motioner, nr 70 i första kammaren av herr Nilsson, Nils Anton, m. fl. och nr 131 i andra kammaren av herr Weibull m. fl., angående inrättande av en central frökontrollanstalt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

2:o) att föreliggande motioner, nr 69 i första kammaren av herr Nilsson, Nils Anton, m. fl. och nr 130 i andra kammaren av herr Weibull m. fl., om fastställande av licensavgifter för införsel av vissa slag utav frö, icke heller måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 mars 1923.

På sammansatta bevilnings- och jordbruksutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, Johansson i Uppmälby, Wigforss, Wohlin,*) Bärg i Katrineholm, Hellström,*) Lundell och Hedlund i Häste.*)

*) Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.